

ПРОПОВЕД

СВЕТИ ПРОРОК ИЛИЯ

Боголюбиви отци, възлюбени в Господа братя и сестри,

Св. евангелист Матей предава думите Господни: *Ето, Аз изпращам до вас пророци, мъдреци и книжници; едни от тях ще убиете и ще разпънете, а други от тях ще биете в синагогите си, и ще ги гоните от град в град.*

И днес Той не сваля от нас очи и с поглед продължава да ни пита: Какво очаквате да видите, и какво очаквате да чуете? Заради кого сте дошли и защо сте се събрали? Има ли измежду вас и ще се намерят ли колцина, сред които Аз да се позная? Затова подобава да посрещнем онзи пустинник, онзи, който се беше отрекъл от всичко в света, от всичко, от което ние не можем, защото не искаме. Отрекъл се беше от слепотата на своите съвременници, отклонил се бе от техните пътища, защото те тръгваха от отстъплението от живия Бог и свършваха на идолския жертвеник; и там принасяха душите си на чужди богове.

Него почита светата Църква днес. Него Бог ни посочва и казва: този е моят възлюбен раб, който не можа да се стърпи да гледа умножаващото се нечестие и разтляването на образа Ми сред хората. Който не можа да се стърпи и попита: Няма ли свой Бог, та на чужди се кланяте? Този е Моят първи предтеча, предтечата, който да подготви и изправи пътеките за Второто Ми пришествие; това е силата Господня, която с една дума затваряше небесата и с една дума възвърна вярата в душата на онази майка от Сарепта; защото душата на сина ѝ се бе откъснала от тленното му тяло и той бе мъртъв. Но бе мъртъв за прослава Божия, защото Бог е жив и живее в онези, които Го имат в

сърцето си; имат Го, за да Го пазят. А в сърцето си този човек, Илия Тесвитянинът, бе издигнал чертог, чуден чертог на Бога Всевишни и го бе преукрасил така, че колчем някой го съзре да прослави Небесния Отец; устроил бе в земното си тяло палат неземен на Вседержителя и там Му служеше с истина и правда. Не с правдата на този свят, защото истината бе отстъпила от него и я нямаше. Защото не бе останал човек, комуто да е скъпа. И светият пророк го осъзнаваше. Лежеше прескръбен под хвойната и в сърцето си викаше към Бога да вземе душата му. Защото виждаше, че тези, които бяха богоборци избиваха пророците Господни и търсеха душата му. Но той беше устата Господня, която имаше тепърва да свидетелства за Този, Който придава смисъла на всичко и гореше с ревност по Него. Ревност, пред която бяха безсилни боговете, на които се кланяха и принасяха жертви тамошните жреци, увличайки и народа в своята заблуда. Защото съзнаваше, че Бог е силен и от камъните да издигне Свои чеда, чеда от плът и кръв. А Илия бе повече от камък, той бе силата Господня, Която в жив човек се прояви и живя сред онези, които бяха направили от телата си трапеза за бесовете и им отдаваха душите си.

На такъв ден подобава със смирение да отдадем Богу хвала, защото Подателят на всичко добро и полезно като вижда нашите немощи не ни оставя да погинем в тях, а изпраща живи свидетели на Своята правда- които с примера на своя живот да ни укрепяват, та да не униваме в нашия; за да бъдат те наши небесни застъпници и поспешници в пътя ни по Неговите стъпки. За това сме се събрали тук. Не просто, за да запалим свещичка, да се прекръстим и да излезем. Не в това е смисъла на празника и не с такъв живот са украсили своите души онези, които ублажаваме, защото Бог ги е приел при Себе Си. Защото

свършека на земния им път го виждат всички и делата им свидетелстват за тях. Свидетелстват за жива вяра, за онази вяра подплътена с живот в Христовото Име, живот в Името на истинния Бог. А не живот напразно и без цел. Защото ако вярата е мъртва без дела, то каква ли ще е тя щом делата са напразни. Св. апостол Павел казва: *обязването е нищо и необязването е нищо, а пазенето на Божиите заповеди е всичко.*(Кор.7,12-24); и добавя още: *Един е Бог, Който ще оправдае обязаните по вяра и необязаните чрез вярата, защото чрез вярата утвърждаваме закона*(Римл.3.28) Не свещичката, която ще запалим или не, ни прави Христови. Защото, както правят някои можем да запалим и половината пангар, но в душата ни ледът да си остане. И не вярата, че като запалим свещ и се прекръстим Бог ще изпълни желанията ни за придобивки; защо ни е да придобиваме това, което скоро няма да го има; кой дава злато за ръжда и разменя къща от камък за пясъчна? Ако сме дошли да попросим само за това ние сме си още в греховете. И дано Бог е милостив да не ни го даде. Спасителят казва: първом търсете Божието, а останалото ще ви се придаде. Курбан да сториш е приятно стига да не си принесеният ти; защото Жертвата е Една и е заклана и принесена завинаги. Каква ли ще е тая жертва, с която бихме Я заменили и на кого ли бихме я принесли? Може би единствено на себе си, защото св. ап. Павел пита: *нямате ли си домове, в които да ядете и да пиете, та тук сте дошли да изкушавате с това?* И предупреждава: *не погубвай със своето ястие оногова, за когото Христос умря.*

Прочее, братя и сестри, дошли сме на трапезата Господня, Бог ни е събрал около нея и тя е богата и е за всички. Нека не си отиваме празни, нека не размесваме със сълзи хляба си, както днес мнозина правят, защото те са безполезни. И свети пророк

Илия рече някога на Господа: „Избиха Ти Господи пророците, и разкопаха Ти жертвениците; аз останах сам, и искат душата ми да вземат.“ Но Бог му рече: „Оставих Си седем хиляди мъже, които не преклониха колене пред Ваала“(Римл.11,2). Защото Господ пази вярност навеки към онези, които Го обичат и пазят заповедите Му в сърцето си, за да ги изпълняват. Нека вложим в сърцето си думите на св. цар Соломон и да ги направим свои: *дай, Господи на Твоя раб разумно сърце, за да различава що е добро и що е зло;* и може би тогава ще научим за какво да се държим и какво да изоставяме, понеже Бог е Всеподателят и дава не тъй както светът го прави.

Иначе във времена като тези на сърце ни все ще идват думите: докога, Господи нечестивците ще успяват в своите пътища? Докога ще сеят семената на своите беззакония и докога от плодовете им ще се пресищаме? Може би в неразумието си отново и отново ще продължаваме да казваме: Нима нашето нечестие, Господи, може да ни отвърне от Твоята милост и нима ще отклониш от главите ни Своята благодат? Толкова ли избуяха тръните на сърцето ни, та не можем и с него да Те видим? Кому позволихме да ни говори, та да не можем дори съвестта си да чуем? Неговият глас глас на разума ли е? Глас човешки ли е? Глас от Бога ли е? На Бога ли чуваме гласа, в Чиито слова да се вслушаме? Онзи ли, Който прие гвоздеите в ръцете Си и разпъна нашите немощи искаме да чуем или вече не познаваме гласа Му? Око не е виждало, ухо не е чувало и на ум човешки не е хрумвало какво Бог по милостта Си е готов да прости и не запомни. Достатъчна е нашата съвест.

Събрали сме се тук под благодатните сводове на тази света обител, защото има нещо в този ден, което се е случило отдавна, нещо, за което да си спомним и колчем го направим да издигнем

взора си нагоре, там където бе въздигнат над всички, въздигнат в слава нетленна не човек, а земен ангел; заедно сме в този храм, за да възкликнем- о, преславно чудо: тленен човек в нетление се облече и грабнат бе на небесата. И не вкуси смърт, защото Бог бе силен да я обезсили. Грабнат бе не както други, а с душа и тяло; свети пророк Илия Тесвитянинът, силен на дело и слово.

Нека се вслушаме в словата на св. пророк и цар Давид: *Този ли, Който е насадил ухото няма да чуе и Този ли, Който е вложил окото няма да види?* Не, братя и сестри, Бог вижда и чува всичко, срещу което надигаме глас и това, което замисляме, не остава скрито от Него. Не остават скрити смутните времена, в които живеем, нито това, което предизвиква недоволството на нашия народ. Но той вижда и чува още нещо. Пред очите Му са всички онези, които от сутрин до вечер изпълват площадите, а не храмовете, онези които призовават и искат да бъдат чути от хора, които ги потискат и хулят доброто им име, а не от Онзи, Който отнапред е промислил за всяка човешка потребност; чуват се и гласове, недоумяващи защо Църквата стои и не е излязла още там .

Не са почувствали, че Светият Дух, Който е огън, е слязъл и е сред нас всеки ден и живо присъства и тук в храма, и там на площада; не осещате ли, че изпълват площада човеци с празни души, и се оттеглят с още по- пусти? Защото това не са хора, търсещи изход от кризата, а са такива, които не искат да видят истинската причина за духовния разпад в цялото ни общество. За да подириш изход от нещо, каквото и да е то, не трябва ли по-напред да го видиш, пък тогава да го назовеш и да разбереш, кое е обратното на него? Нима обратното на суеверието е безверието? Различно ли е от идолопоклонството? От кога служението на плътта е чуждо на враждата с Бога? И откога

желанието за придобиване е чуждо на враждата с ближния? Нима обратното на убийството са абортите? Знаете ли, че според официалната статистика те са 50 000 годишно?

Скъпете дните си и не ги превръщайте в парад на безсмислието. Защото това е театър, който има своите кукловоди и те са същите, които водят народа ни към морална нищета. Същите са, защото и плодовете им са еднакви: бездуховност, атеизъм, безбожие и материализъм. А ако все пак не са, то техния баща е един. И негови са същите онези олтари, около които преди повече от 5 000 години се събираха израилевите синове, за да принасят своите плодове на забравата- забравата на истинния Бог; същата, която и днес цари над огромната част от нашия народ; същата, която сложи клеймо на истинските ни национални герои, тези, които Сам Бог е увенчал с ореола на светостта; ние обаче няма да спрем да спомняме тяхната жива памет, защото това е свещен дълг на всеки християнин, а по-сетне и на всеки българин. Няма да спрем да ги назоваваме по име, защото техните имена са написани на небесата и стоят пред Лицето на Живия Бог: св. цар Борис- Михаил, св. цар Петър, св. Йоан Рилски- чудотворец, св. цар Енравот- Боян, св. цар Тривелий, св. Климент, Наум, Сава, Горазд, Ангеларий, св. патр. Евтимий, св. Георги Софийски, св. Георги Софийски Нови, св. Георги Софийски Най-нови, св. Николай Софийски, св. Злата Мъгленска, св. Петка Българска, св. Емилиан Доростолски, св. Теодосий Търновски, св. Пловдивски мъченици, св. Баташки и Новоселски мъченици, всички новомъченици, и всички, чиито имена Бог знае. Те съвсем не са тръстики люлеени от вятъра, а живи камъни Христови, сеячи на Неговото Слово, а не на плевели. Ако нас ни има, то е защото тях ги е имало и са били във вярата, преподадена ни от Господа. Няма да спрем и да напомним, че те са тези, които със слово и

на дело опазиха това, което днес позволяваме на други да рушат и позорят. Гледат Бога в лицето и се молят, за да не изпадне от кораба на родната ни Църква ни един от нас; защото в този кораб всички са безценни; Други имена няма да споменем - имената на измислени национални герои, на силни на деня и слаби пред Бога, имена на самоубийци и духовни убийци на човешки души. Виждате ли в какви времена живеем- много ли се различават от годините на земния живот, които Бог бе отредил на пророка Си, Илия Тесвитянинът, за истинно свидетелство сред онези, които на дело и слово не помнеха за Него? Едва ли, защото думите му са живи въглени, и днес с не по- малка сила пояждат плевелите на неверието, суеверието, чуждопоклонничеството, опитващи се да разкъсат връзките на христово стадо. Ето, Бог снизходи над народа ни преди повече от 1100 години с благодатта, със светлината на светата православна вяра, та да не бъдем чеда на мрака, а на светлината. Защото не друг, а светата православна вяра направи свободен народа ни, защото той я живееше; тя ни освобождава от робството на греха и изпитанията днес; свещен дълг ни е да я опазим, да я съхраним; не в учебниците по история, защото те се пишат от силните на деня и там живеят; а там, където трябва да бъде домът на Онзи, Който е по- силен от всяка наша слабост- в сърцето.

Но Духът на Истината, Който е навсякъде и всичко изпълва е тук сред нас и иска да бъде в нас. За Него трябва да отворим душите си, защото ако дирим някаква утеха в скърбите Той е Този, Който може да ни я даде. И да съзидаме в сърцето си храм, достоен за Царя Небесни, да Го приемем в него, защото ако там Го нямаме не бихме Го открили никъде. Не да Го търсим там, където Го няма, а просто да Го пуснем да влезе, защото Той на сила няма да го стори; само Той е силен да ни упъти по правата

пътека на живота. Само Той е силен да направи от нас достойни съсъди, съсъди на Троичната благодат. А не съсъди на духовната развала и житейската безпътица. Защото това, на което от толкова време сме свидетели е печален, но закономерен резултат на пошлостта и глупостта, които живеят сред нас и в нас. И докато не се освободим от всички тях в душата ни ще бъде ад. Когато отправяме към Бога молитвата Царю небесни, дойди и се всели в нас, ние трябва да си даваме сметка на Кого и за какво точно се молим. Ясна сметка да си дадем готови ли сме да Го приемем. Съвестта ни жива ли е и дали не сме я приспали? И ако тя не ни изобличава нека Го приемем. Защото, както казва Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай в проповедта си за Петдесетница, ако не изхвърлим всичко онова, което ни влече към ада ние няма да получим това, което просим. Няма да изпитаме онази радост, онзи мир, дълготърпение, кротост, въздържание, които обливат цялата вътрешност на чедата, носещи Духа Светаго в себе си; когато душите и сърцата ни са свърталище на страсти и похоти, то друг е духът, когото сме приели и нему служим; ние се сърдим, ние се гневим, ние сме демони, скърцащи със зъби, ние се страхуваме от всеки и от всичко, ние не обичаме никого и мразим себе си. Това е ада, преизподнята, за която Господ говори в Евангелието: ще бъде плач и скърцане със зъби. Ето това изпитва душата на човека още тук на земята, докато е жив в нея червея на порочността и я разяжда. А тя го храни, защото той е ненаситен. Храни го със страстите, с похотите си, със скърбите, които причинява на ближните си в Христа. А каква радост, каква утеха изпитва същата тази душа, когато стори място за Бога в себе си; когато Духът на Утешението влезе и облее с тиха светлина душата; тогава тази светлина прониква в погледа, поглед вече не зверообразен, а кротък, благ, оживотворен, омиротворен - носещ

благодатта на Духа Святаго. Тази благодат, която не цепи планини, не разсича скали, а идва като тих повей и животвори.

Възлюбени в Господа братя и сестри, измолихме днес от Всеподателя Бога да дари на вас ангел хранител, верен пазител на душите и телата ви; молител пред Господа Бога, който да ви укрепява и да изпросва за вас благодатни сили, така щото без ропот да понасяте изпитанията на вашата вяра; защото те приучват към търпение, а то е велика християнска добродетел. Сам Господ Исус Христос ни наставя: с търпение спасявайте душите си. Защото от нас не се изисква друго, а да претърпим негодите на деня, защото каквито и да са те Бог е Този, Който е понесъл всичко преди нас и ни успокоява: игото ми е благо и бремето Ми е леко; и обещава: Аз съм с вас през всички дни до свършека на света, затова който претърпи докрай ще бъде спасен. А за да се не смущава сърцето ви имайте Бога в него и така Той ще бъде с вас, където и да идете. Не допускайте да го обземат помисли на отчаяние. Защото сърцето е това, от което човек не може да избяга. По своята любов Бог е направил така, щото в своето безумие човек да може дори от Него, Жизнодавеца, да се лиши. Но тогава идва онази страшна самота, която всичко пояжда, но не убива; опустошава душата, но я не премахва. Защото, братя и сестри това е духовната смърт. Тя е последната и в нея няма кой да те чуе. В нея няма нито спасител, нито избавител, а има само самота.

И така, нека Бог по благия Си промисъл да ви обдари с тази благодат да видите плодовете на добрите си трудове още тук на земята; вие, като чеда на светата ни православна църква винаги присъствате в молитвите на нейните служители; защото в това е съборността на православието - да се молиш за всички и от името на всички, та да не отпадне никой, а да се спаси. Затова нека с

една душа и едно сърце да отправим молитвата си към Бога за всички, които изпълвате този свети храм, а особено за онези от вас, които носите името на св. пророк Илия, та да изпълни Всеподателя вашите души и сърца: Господи, запази чедата Си в мир и безметежие, отдалечи от тях нападките на езиците, избави ги от злоречието на завистливи човеци, обгради ги със спасителната Си благодат, та да могат със спокойно сърце да възпяват Теб: Живоначалната, Единосъщна и Неразделна Троица: Отец, Син и Свети Дух. За вас се молим и за вашите души, за да имате в изобилие и като давате, да го правите от излишъка на препълнените си сърца. За да не оскъднява вярата ви, за да крепнете в здраве духовно и телесно и Бог по милостта Си и по молитвите на св. пророк Илия да ви дарува време благодатно за примирение с онези, които са ви оскърбили, а вие сте им отвърнали. Дерзайте и със сила Господня да крепне сърцето ви. Честит и благословен празник. Нека Божието благословение и неизказаната Му милост да бъде над вас и вашите домове! На многая и благая лета!

Свещеник Захарий Димитров